

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: J. K., zast. Mgr. Kamilem Fotrem, advokátem se sídlem Náchodská 760/67, Praha 9 – Horní Počernice, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, odbor dopravy a silničního hospodářství, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2014, čj. KUJI 27890/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 1. 2016, čj. 31 A 28/2014-76,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Velké Meziříčí ze dne 17. 2. 2014, čj. DOP/4266/2014/ 5113/2013-bdin, byly podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) zamítnuty námitky žalobce a byl potvrzen provedený záznam dvanácti bodů v jeho evidenční kartě řidiče ke dni 3. 7. 2013. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 4. 2014, čj. KUJI 27890/2014, zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

[2] Ze správního spisu vyplývá, že dne 19. 8. 2013 žalobce obdržel vyrozumění o opravě záznamu bodů v bodovém hodnocení. Tímto vyrozuměním bylo žalobci sděleno,

že byl proveden výmaz přestupku ze dne 26. 7. 2012 a byly odečteny tři zapsané body v jeho bodovém hodnocení, neboť v průběhu námitkového řízení vyšlo najevo, že se přestupek v daný den nestal. Téhož dne si žalobce nechal vyhotovit výpis z bodového hodnocení řidiče; k tomuto datu měl podle vyžádaného výpisu evidováno devět bodů. Dne 29. 8. 2013 žalobce absolvoval školení bezpečné jízdy a podal písemnou žádost o odečtení tří bodů v bodovém hodnocení. Odpočet tří bodů byl proveden 2. 9. 2013. Dne 23. 9. 2013 bylo Městského úřadu Velké Meziříčí doručeno oznámení obecní policie Jesenice o přestupku žalobce, kterého se dopustil dne 10. 8. 2012 (jednalo se o opravné oznámení, které bylo původně s chybným datem spáchání přestupku – 26. 7. 2012 – Městskému úřadu Velké Meziříčí doručeno 16. 8. 2012). Na základě tohoto oznámení byl proveden záznam tří bodů do registru řidičů. Protože v důsledku tohoto záznamu bylo dodatečně zjištěno, že žalobce nesplňoval zákonné podmínky pro odečet bodů za absolvování školení bezpečné jízdy, byl žalobci současně anulován odečet bodů za toto školení. Žalobce tak dosáhl hranice dvanácti bodů.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) zamítl.

[4] Krajský soud považoval postup správních orgánů za správný a uvedl, že dosažení určitého počtu bodů je odvislé od okamžiku, kdy nastal důvod pro provedení záznamu do registru, tj. nastaly podmínky podle § 123b odst. 2 zákona o silničním provozu; záznam bodů do registru řidičů vyplývá ze zákona a osvědčení o něm nefixuje stav bodového konta k určitému datu; pochybení správního orgánu při evidenci bodů nemůže nic změnit na objektivním stavu, který uložením sankce za přestupek nastal; žalobci nemohlo vzniknout žádné legitimní očekávání stran splnění podmínek pro absolvování školení bezpečné jízdy a žalobce měl, mohl a, podle krajského soudu, i věděl, že mu bude zpětně ke dni spáchání přestupku doplněn záznam v registru řidičů a že ke dni podání žádosti o odečet bodů nesplňoval kritérium maximálně možného počtu dosaženým bodů.

II. Kasační stížnost

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost opřenou o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, neboť sice „*nebylo sporu o tom, zda žalovaný, potažmo prvostupňový správní orgán, může přihlížet ke skutečnostem, které zjistil, až poté, co žalobce na základě výpisu z bodového hodnocení řidiče absolvoval školení bezpečné jízdy*“ ale „*[ž]alobce poukazoval na skutečnost, že prvostupňovému správnímu orgánu muselo být známo z jeho úřední činnosti, že mu dne 10.08.2012 byla uložena Obecní policií Jesenice bloková pokuta, což vyplývalo ze samotného pokutového bloku série CK/2010, číslo: K0354288 ze dne 10.08.2012, který měl prvostupňový správní orgán k dispozici ještě předtím, než vymazal záznam o přestupku ze dne 26.07.2012.*“ Podle stěžovatele bylo nerozhodné, kdy Obecní policie Jesenice doručila správnímu orgánu oznámení o uložení blokové pokuty stěžovateli dne 10. 8. 2012, neboť správní orgán disponoval pokutovým blokem série CK/2010, číslo: K0354288 ze dne 10. 8. 2012. Správní orgán postupoval nesprávně, když provedl odpočet bodů a následně nehodnotil pokutový

pokračování

blok ze dne 10. 8. 2012 jako podklad pro záznam bodů, nýbrž vyčkával na doručení oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení.

[7] Podle stěžovatele bylo třeba rozhodnout, zda správní orgán měl povinnost provést záznam bodů za přestupek ze dne 10. 8. 2012 na základě pokutového bloku, který měl k dispozici již po 22. 7. 2013, a v případě že ano, zda jeho nečinnost, pokud umožnil stěžovateli v rozporu se zákonem přijetí k výuce ke zdokonalení odborné způsobilosti řidiče, nebyla nezákonná. Současně se měl krajský soud zabývat tím, zda lze po stěžovateli požadovat, aby s naprostou jistotou věděl, kdy se jakého přestupku dopustil a zda jeho spáchání je spojeno se záznamem bodů, a zda lze požadovat, aby se neřídil údaji evidovanými v registru řidičů. Dále bylo podle stěžovatele třeba rozřešit, jak nahlížet na provedení odpočtu bodů podle § 123e odst. 4 zákona o silničním provozu, když stěžovatel nikoliv vlastní vinou disponoval osvědčením o tom, že má v registru řidičů evidováno celkem 9 bodů. Podle stěžovatele krajský soud celý problém značně zjednodušil a posouzení právní otázky podrobil nesprávnému a tendenčnímu výkladu.

[8] Důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel spatřoval v tom, že krajský soud neměl pro závěr, podle kterého podstatou přestupku ze dne 10. 8. 2012 bylo překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 23 km/h, za což stěžovateli náležely 3 body, dostatečnou oporu v pokutovém bloku. Z pokutového bloku nevyplývá jednoznačně, že nejvyšší dovolenou rychlost stěžovatel překročil právě o 23 km/h v hodině, jelikož v části pro popis přestupkového jednání jsou uvedeny znaky „4/21965 – VW-40/63km/hod“. Policisté však údaje o rychlosti popisují za pomoci třech údajů. Nejvyšší dovolená rychlost v obci je stanovena na 50 km/h, byl-li by údaj „63 km/hod.“ zjištěná rychlost, pak nelze dospět k závěru, že stěžovatel překročil nejvyšší dovolenou rychlost o 23 km/h. Prvostupňový správní orgán, žalovaný, ani krajský soud podle stěžovatele nevyložili, z jakých důvodů považovali rozhodnutí o přestupku v podobě pokutového bloku ze dne 10. 8. 2012 jako způsobitý podklad pro záznam bodů.

[9] Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu stěžovatel spatřoval v nedostatku důvodů rozhodnutí. Stěžovatel odkázal na již označené vady rozsudku krajského soudu. Dále poukázal na skutečnost, že mu krajský soud vytkl „zjevnou účelovost argumentace a jeho jednání“. Krajský soud přitom neuvedl, na základě jakých indicií dospěl k závěru, podle kterého stěžovateli bylo známo, že spis obsahoval pokutový blok ze dne 10. 8. 2012 a že se s ním seznámil. Spatřovat účelovost v tom, že stěžovatel požádal dne 19. 8. 2013 o vyhotovení výpisu z bodového hodnocení řidiče, je nesprávné. Stěžovatel tímto způsobem reagoval na vyrozumění o provedení odpočtu bodů, aby najisto zjistil jaký je stav jeho bodového hodnocení a jaké přestupky má evidovány.

[10] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížnosti uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[13] Nejvyšší správní soud nejprve zvážil námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Dále se soud zabýval námitkami stěžovatele, dle kterých krajský soud nesprávně posoudil právní otázku a řízení je zatíženo vadou spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu [III.B., § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.].

III.A. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu

[14] K námitce, podle které je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Nejvyšším správním soudem je stabilně judikováno, že nepřezkoumatelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je třeba chápat jednak nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost, jednak nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody jsou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kde není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (blíže srov. např. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, čj. 2 As 63/2007-114).

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Jako důvody, jež považoval za nedostatečné a na základě kterých krajský soud rozhodnutí učinil, stěžovatel označil vady rozhodnutí, na které odkázal v předcházející části kasační stížnosti (nesprávné právní posouzení okamžiku a podkladu, na jehož základě měly být do registru řidičů zapsány body za přestupek ze dne 10. 8. 2012; nedostatečná opora v pokutovém bloku pro závěr, že podstatou přestupku ze dne 10. 8. 2012 bylo překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 23 km/h) a to, že soud neuvedl, na základě jakých indicií dospěl k závěru, že stěžovateli bylo známo, že spis obsahoval pokutový blok ze dne 10. 8. 2012 a že se s ním stěžovatel seznámil.

[16] Správnost či nesprávnost posouzení okamžiku a podkladu, na jehož základě měly být do registru řidičů zapsány body za přestupek ze dne 10. 8. 2012, je posouzením právní otázky, které může zapříčinit nezákonnost rozhodnutí, nikoliv jeho nepřezkoumatelnost. Stěžovatel však v souvislosti s posouzením této právní otázky také namítl, že se krajský soud nezabýval tím, zda již na základě pokutového bloku měl správní orgán provést opravný záznam bodů do registru řidičů a nevyčkávat na doručení oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení. Nevypořádání se s žalobními námitkami přitom nepřezkoumatelnost rozhodnutí způsobuje (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS).

[17] Krajský soud v této souvislosti citoval § 123b odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu a uvedl „[v]souzené věci tak správní orgán prvního stupně nemohl jednat jinak, než provést do registru řidiče žalobce záznam tří bodů na základě oznámení Obecní policie Jesenice

pokračování

o projednání přestupku č.j. OúJ/11202/OP/MiJ dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu ze dne 10. 8. 2012, a to právě ke dni 10. 8. 2012, kdy byla žalobci uložena bloková pokuta za spáchání uvedeného přestupku.“ Krajský soud konstatoval, že záznam bodů do registru řidičů bylo možno učinit (až) na základě oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení. Vypořádal tím i stěžovatelem v žalobě předestřenou námitku, podle které k záznamu bodů do registru řidičů mělo dojít již na základě pokutového bloku. Je-li totiž podle krajského soudu způsobilým podkladem pro provedení záznamu v registru řidičů oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení, nemůže jím zároveň být i pokutový blok. Krajský soud přitom tento závěr učinil s vědomím toho, že v projednávaném případě je potřeba vypořádat se s posouzením toho na základě jakého podkladu lze záznam do registru řidičů provést [srov. např. odstavec [4] rozsudku krajského soudu, v němž krajský soud rekapituloval obsah žaloby a uvedl, že „[ž]alobce tvrdí, že prvostupňový správní orgán zjevně disponoval způsobilým podkladem pro záznam bodů (kopie pokutového bloku ze dne 10. 8. 2012)“].

[18] Zjištění že podstatou přestupku ze dne 10. 8. 2012 bylo překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 23 km/h krajský soud uvedl pouze pro dokreslení, jaký přestupek nebyl ke dni 19. 8. 2013 v registru řidičů zaznamenán. Krajský soud se přitom v rozsudku nezabýval tím, v jakém jednání přestupek ze dne 10. 8. 2012 spočíval, neboť v žalobě stěžovatel obsah pokutového bloku nijak nezpochybňoval. Konkrétní náplň stěžovatelova jednání ze dne 10. 8. 2012 tak nebyla pro rozhodnutí relevantní a její případné nedostatečné zjištění proto nemůže mít vliv na přezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu.

[19] Lze připustit, že krajský soud explicitně neuvedl, na základě jakého poznatku dospěl k závěru, že stěžovateli bylo známo (v okamžiku podání žádosti o výpis bodového hodnocení), že správní spis obsahuje pokutový blok za přestupek z 10. 8. 2012. Klíčovým důvodem pro závěr krajského soudu o účelovosti jednání stěžovatele však nebylo to, zda ve správním spise byl či nebyl pokutový blok, ani zda se s ním stěžovatel ze spisu seznámil, ale zcela rozumná úvaha (podrobně rozvedená zejména v odstavci [29] napadeného rozhodnutí) o nezpochybnitelnosti faktu, že sám stěžovatel, který přestupek dne 10. 8. 2012 spáchal. O jeho spáchání bez ohledu na obsah spisu vědět musel. Rozsudek krajského soudu proto netrpí takovým nedostatkem odůvodnění, jenž by způsobil jeho nepřezkoumatelnost.

[20] Odůvodnění rozsudku krajského soudu naopak zcela srozumitelně a v dostatečné míře vysvětluje, na základě jakých poznatků a právních úvah dospěl krajský soud k závěrům o účelovosti jednání stěžovatele, který, ač nepochybně věděl o dalším svém přestupku, absolvoval školení bezpečné jízdy v (mylném) domnění, že tím bez ohledu na zákonnou úpravu dosáhne odpočtu 3 bodů a tím se vyhne povinnosti odevzdat po dosažení 12 bodů řidičský průkaz.

III.B. Námitka nesprávného právního posouzení a nedostatečně zjištěného skutkového stavu

[21] Stěžovatel též kritizuje správnost posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], přičemž současně upozorňuje, že tu jsou vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

[22] Správní orgán měl podle stěžovatele již na základě pokutového bloku provést opravný záznam bodů do registru řidičů a nevyčkávat na doručení oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení.

[23] Podle § 123b odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu záznam v registru řidičů provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce za přestupek, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení.

[24] Povahou oznámení podle § 123b odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 As 39/2010-76, publ. pod č. 2145/2010 Sb. NSS, v němž uvedl: *„Oznámení policie, na základě kterých je prováděno hodnocení dosaženého počtu bodů, jsou pouze úředním záznamem o tom, že byl spáchán přestupek a kdo jej spáchal, toto oznámení poskytuje správnímu orgánu určitou informaci o věci; nelze však z něj bez dalšího vycházet v případech, vyskytnou-li se v řízení pochybnosti o údajích zde zaznamenaných. (...) Tento záznam sám o sobě však nemůže být důkazem, na základě něhož by správní orgán bez dalšího vzal za prokázané, že se stěžovatel přestupku dopustil, že byl projednán v blokovém řízení a že existuje právní podklad pro provedení záznamu v registru řidičů.“* V případě pochybností o údajích uvedených v oznámení, je na místě vyžádat doklady, na jejichž základě lze přezkoumat správnost předmětných údajů (tj. např. pokutové bloky) (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 As 39/2010-76, publ. pod č. 2145/2010 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2011, čj. 5 As 76/2010-59). Z uvedeného vyplývá, že záznam do registru řidičů je příslušný správní orgán oprávněn provést, má-li k dispozici oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení a nejsou-li nebo byly-li odstraněny pochybnosti o údajích v tomto oznámení obsažených. V obou případech je nezbytným podkladem, bez něž nelze záznam do registru řidičů provést, oznámení podle § 123b odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Pokutové bloky mohou posloužit pouze za účelem odstranění pochybností o údajích uvedených v tomto oznámení.

[25] Z výše uvedeného je zřejmé, že zákonodárce striktně vymezil, na základě jakého podkladu lze záznam do registru řidičů učinit. Nelze připustit, že by takovým podkladem mohl být bez dalšího jen pokutový blok. Zákon totiž příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností k provedení záznamu do registru řidičů jen na základě pokutového bloku neopravňuje. Pro fungování veřejné správy v demokratickém právním státě je přitom příznačné, že žádný orgán veřejné moci se nesmí pohybovat mimo meze, tj. pravomoc a kompetence, které jsou mu ústavním pořádkem, resp. zákony vymezeny. Učinil-li by Městský úřad Velké Meziříčí záznam do registru řidičů, že se stěžovatel dne 10. 8. 2012 dopustil přestupku, který je spojen se záznamem bodů, pouze na základě pokutového bloku ze dne 10. 8. 2012, aniž by měl k dispozici oznámení o uložení pokuty za tento přestupek v blokovém řízení, překročil by svou pravomoc danou mu zákonem o silničním provozu. Závěr krajského soudu, že *„správní orgán prvního stupně nemohl jednat jinak, než provést do registru řidiče žalobce záznam tří bodů na základě oznámení Obecní policíí Jesenice o projednání přestupku“* je proto správný a námitka stěžovatele nedůvodná.

[26] K námitkám stěžovatele, dle nichž se měl krajský soud zabývat tím, zda lze po žalobci požadovat, aby s naprostou jistotou věděl, kdy se jakého přestupku dopustil a zda je spojen

pokračování

se záznamem bodů a zda lze požadovat, aby se neřídil údaji evidovanými v registru řidičů, Nejvyšší správní soud uvádí, že se jimi krajský soud zabýval. Krajský soud k nim uvedl: „Jistě nelze oprávněně požadovat po zastoupeném (žalobci), aby vedl jednotlivé dny, kdy byl v minulosti potrestán za své protiprávní jednání, nicméně jakékoliv případné pochybení příslušného správního úřadu při evidenci bodů nemůže nic změnit na objektivním stavu, který uložením sankce za přestupek nastal.“ Krajský soud se rovněž zabýval tím, jak pohlížet na provedený odpočet bodů podle § 123e odst. 4 zákona o silničním provozu. Uvedl, že „byl proveden chybně v důsledku neevidování předcházejícího přestupku, který jasně vylučoval provedení odpočtu“. Stěžovatel tak ke dni provedení odpočtu bodů nesplňoval podmínky pro jejich odpočet.

[27] K námitce stěžovatele, že pro závěr krajského soudu, že podstatou přestupku ze dne 10. 8. 2012 bylo překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 23 km/h, nebylo dostatečné opory v pokutovém bloku, Nejvyšší správní soud uvádí, že ji shledává opožděnou a jako k takové k ní podle § 109 odst. 5 s. ř. s. nemůže přihlížet. Stěžovatel totiž tuto námitku vznesl až v kasační stížnosti, přestože ji jistě mohl uplatnit již v žalobním řízení, což neučinil.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[29] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, nemají účastníci podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. června 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu